

**VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS
VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS KAUNO IR MARIJAMPOLĖS APSKRITYSE**

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 928, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.
Adresas korespondencijai: L. Sapiegos g. 4, LT-44251 Kaunas, mob. +370 609 54 712, +370 658 42 928 el. p. kaunas@vaistaiga.lt

Kauno miesto savivaldybės tarybai

2026-09-17 Nr. TR2-2-(5.2.E)

Kopija

Kauno miesto savivaldybės merui

Visvaldui Matijošaičiui

TEIKIMAS

**DĖL KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2026 M. GEGUŽĖS 19 D. SPRENDIMO NR. T-317
„DĖL MAŽOS TARŠOS ZONOS „SENAMIESČIO SUMAŽINTOS TARŠOS ZONA“ NUSTATYMO IR
VIETINĖS RINKLIAVOS UŽ LEIDIMO ĮVAŽIUOTI MECHANINĖMIS TRANSPORTO PRIEMONĖMIS Į
MAŽOS TARŠOS ZONĄ „SENAMIESČIO SUMAŽINTOS TARŠOS ZONA“ IŠDAVIMĄ NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO“**

Kauno miesto savivaldybės taryba 2026 m. gegužės 19 d. sprendimu Nr. T-317 „Dėl mažos taršos zonos „Senamiesčio sumažintos taršos zona“ nustatymo ir vietinės rinkliavos už leidimo įvažiuoti mechaninėmis transporto priemonėmis į mažos taršos zoną „Senamiesčio sumažintos taršos zona“ išdavimą nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Sprendimas):

1) nustatė mažos taršos zoną „Senamiesčio sumažintos taršos zona“ (toliau – Zona) ir vietinę rinkliavą už leidimo įvažiuoti mechaninėmis transporto priemonėmis į Zoną išdavimą (toliau – Vietinė rinkliava) (Sprendimo 1 p.);

2) pritarė, kad būtų renkama vietinė rinkliava už leidimo įvažiuoti į Zoną išdavimą (Sprendimo 2 p.);

3) patvirtino Vietinės rinkliavos už leidimo įvažiuoti mechaninėmis transporto priemonėmis į mažos taršos zoną „Senamiesčio sumažintos taršos zona“ išdavimą nuostatus (toliau – Rinkliavos nuostatai) (Sprendimo 3 p.).

Nurodytas reglamentavimas prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 121 str. 2 d. nurodyta, jog savivaldybių tarybos turi teisę įstatymo numatytose ribose ir tvarka nustatyti vietines rinkliavas, savo biudžeto sąskaita savivaldybių tarybos gali numatyti <...> rinkliavų lengvatas. Taigi Savivaldybių tarybos turi teisę nustatyti tik tokias vietines rinkliavas, kurios numatytos įstatyme. Pagal Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo (toliau – Rinkliavų įstatymas) 11 str. 1 d. 13 p. savivaldybės taryba turi teisę

nustatyti vietinę rinkliavą tik už įvažiavimą į jos nustatytą mažos taršos zoną, bet ne leidimo įvažiuoti į mažos taršos zoną išdavimą.

Todėl šia apimtimi Sprendimo 1 p. (t. y. jo dalis, nustatanti vietinę rinkliavą už leidimo įvažiuoti į Zoną išdavimą), Sprendimo 2 p. išreikštas pritarimas rinkti būtent tokią Vietinę rinkliavą bei Sprendimo 3 p. patvirtinti Rinkliavos nuostatai prieštarauja Rinkliavų įstatymo 11 str. 1 d. 13 p. ir Konstitucijos 121 str. 2 d.

Sprendimo 3 p. patvirtintų Rinkliavos nuostatų pavadinimas ir reglamentavimo apimtis „*vietinės rinkliavos už leidimo įvažiuoti mechaninėmis transporto priemonėmis, turinčiomis daugiau kaip tris ratus (toliau – transporto priemonė), į mažos taršos zoną „Senamiesčio sumažintos taršos zona“, rinkimo tvarką*“ (Rinkliavos nuostatų 1 p.) taip pat neatitinka Rinkliavų įstatymo 11 str. 1 d. 13 p.

Rinkliavos nuostatų 2 p.¹ apibrėžtas „Įvažiavimas į Zoną“ Rinkliavos nuostatų 6 p. įvardijamas leidimu („*už įvažiavimą į Zoną (toliau – leidimas) taikoma vienkartinė 2 Eur rinkliava*“). Tačiau Leidimo sąvoka toliau vartojama išimtinai Vietinės rinkliavos lengvatos, o ne vietinės rinkliavos objekto (už leidimo įvažiuoti į Zoną išdavimą, t. y. nenumatyto Rinkliavų įstatymo 11 str.) prasme.

Rinkliavos nuostatų 8 p. nustato sąrašą asmenų, kuriems rinkliava netaikoma. Iš dešimties apibrėžtų asmenų grupių 2 grupėms taikoma leidimų sistema kaip Vietinės rinkliavos lengvatos suteikimo mechanizmas:

1) leidimas išduodamas tik vienam iš asmenų, valdančių nuosavybės, nuomos, patikėjimo teise ar kitu teisiniu pagrindu patalpas (statinius), kurios (-ie) registruotos (-i) kaip atskiri nekilnojamojo turto vienetai Zonos teritorijoje, arba deklaravusių gyvenamąją vietą Zonos teritorijoje, t. y. vienas leidimas vienai patalpai (statiniui) (8.1 p.);

2) daugiau nei vienas leidimas vienam asmeniui, bet ne daugiau nei yra automobilių stovėjimo vietų žemės sklype išduodamas asmenims, valdantiems nuosavybės, nuomos, patikėjimo teise ar kitu teisiniu pagrindu patalpas (statinius), kurios (-ie) registruotos (-i) kaip atskiri nekilnojamojo turto vienetai Zonos teritorijoje, arba deklaravusiems gyvenamąją vietą Zonos teritorijoje ir turintiems suformuotus ir įregistruotus žemės sklypus (8.2 p.).

Kadangi leidimas pagal Rinkliavos nuostatų 6 p. yra įvažiavimas į Zoną kaip faktinis buvimas joje (pagal 2 p. apibrėžimą), Rinkliavos nuostatų 9-13² p. nustatytas leidimų gavimo, išdavimo, panaikinimo, galiojimo ir asmenų, gavusių tokius leidimus, pareigų ir teisių reglamentavimas

¹ „transporto priemonės **buvimas Zonoje**, jei du kartus užfiksuojami transporto priemonės valstybinių numerių ženklai Zonoje (įvažiuojant į Zoną ir (arba) išvažiuojant iš Zonos)“

² „9. Visi asmenys, kuriems netaikoma rinkliava ir kurie turi teisę **gauti nemokamus leidimus**, išskyrus 8.10 papunktyje nurodytus asmenis, privalo užsiregistruoti informacinėje sistemoje www.parkavimaskaune.lt. Asmenys su negalia registruodamiesi privalo nurodyti asmens su negalia pažymėjimo numerį ir asmens su negalia automobilių statymo kortelės numerį. Asmenims, nurodytiems 8.10 papunktyje, rinkliava netaikoma, jeigu Rinkliavą renkančiai įstaigai duomenis apie paslaugų teikimą Zonoje ji pateikia per 30 kalendorinių dienų nuo įvažiavimo į Zoną dienos.

10. Leidimai yra tik elektroniniai. Išduoti leidimai galioja 365 dienas nuo jų išdavimo datos.

11. Transporto priemonės valdytojo pageidavimu apie leidimo išdavimą jis informuojamas el. komunikacijos priemonėmis.

12. Asmenys, gavę leidimus nemokamai patekti į Zoną, patys administruoja valstybinių numerių priskyrimą informacinėje sistemoje www.parkavimaskaune.lt. Negalima keisti transporto priemonės valstybinių numerių transporto priemonės buvimo Zonoje metu.

13. Leidimas panaikinamas, jei išnyko sąlygos, suteikiančios teisę į šį leidimą, ar asmens rašytiniu prašymu. Duomenys, reikalingi leidimui išduoti, periodiškai gali būti tikrinami automatinio ar rankiniu būdu.“

tampa prieštaringas (neaiškus, nelogiškas) ir neatitinka nei Sprendimo 1-3 p., nei Rinkliavos nuostatų 1, 2 ir 6 p. Minėta, kad leidimo sąvoka Sprendime yra vietinės rinkliavos objektas (už leidimo įvažiuoti į Zoną išdavimą), o tuo pačiu Sprendimu patvirtintuose Rinkliavos nuostatuose – ir faktinis buvimas Zonoje (6 p.), ir teisės į rinkliavos lengvatą patvirtinimas (Rinkliavų nuostatų 8.1, 8.2, 9, 10, 13 p.).

Papildomai pažymėtina, kad pagal Rinkliavų įstatymo 12 str. 1 d. 3 p. vietinės rinkliavos lengvatos nustatomos savivaldybių tarybų sprendimais tvirtinamuose vietinės rinkliavos nuostatuose. Rinkliavos netaikymo faktą patvirtinimo (tiek analogine, tiek elektronine forma), procedūra turėtų apimti ir nuostatas, susijusias su prašymų netaikyti rinkliavos nagrinėjimo trukme, sprendimų priėmimo, informavimo ir apskundimo tvarkos nurodymu. Tai turėtų būti aiškiai reglamentuota Rinkliavos nuostatuose.

Aptartas Sprendime ir Rinkliavos nuostatuose įtvirtintas teisins reglamentavimas neatitinka Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 6 ir 7 p. įtvirtintų teisėkūros principų:

- 1) aiškumo, reiškiančio, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas;
- 2) sistemiškumo, reiškiančio, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės teisinės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės teisinės galios teisės aktams, įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai turi būti rengiami ir priimami taip, kad įsigalioję kartu su įstatymu ar atskiromis jo nuostatomis, kurias šie teisės aktai įgyvendina.

Pabrėžtina, kad teisėkūros principai išreiškia tam tikrus imperatyvius reikalavimus, keliamus teisėkūroje dalyvaujantiems subjektams, siekiant sukurti vientisą, nuoseklią, darnią ir veiksmingą teisės sistemą.

Konstitucinis Teismas savo nutarimuose yra nurodęs, jog iš konstitucinio teisinės valstybės principo, kitų konstitucinių imperatyvų kyla reikalavimas įstatymų leidėjui, kitiems teisėkūros subjektams paisyti iš Konstitucijos kylančios teisės aktų hierarchijos. Šis reikalavimas *inter alia* reiškia, kad žemesnės galios teisės aktuose draudžiama nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kuris konkuruotų su nustatytuoju aukštesnės galios teisės aktuose. Konstitucinis Teismas taip pat yra atkreipęs dėmesį, kad poįstatyminiu teisės aktu negalima pakeisti įstatymo ir sukurti naujų bendro pobūdžio teisės normų, kurios konkuruotų su įstatymo normomis (2014 m. gruodžio 13 d. nutarimas).

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas, kuris reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus.

Aptariamas Sprendime ir Rinkliavos nuostatuose įtvirtintas teisins reglamentavimas taip pat prieštarauja teisėtumo principui – vienam iš pagrindinių principų, kuriuo grindžiama vietos savivalda. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 5 punktas reikalauja, kad savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla būtų grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas, kuris be kita ko įpareigoja teisėkūros subjektus laikytis teisės aktų hierarchijos ir užtikrinti, kad žemesnės galios teisės aktai atitiktų visų aukštesnės galios teisės aktų reikalavimus. Savivaldybių savarankiškumo ir veiklos principas nėra absoliutus ir jis neatleidžia viešojo administravimo teisės ir pareigas turinčio subjekto (savivaldybės tarybos) nuo pareigos

laikytis visų kitų viešosios teisės principų, taip pat – teisėtumo principo (2012 m. rugpjūčio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A146-1917/2012, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenis Nr. 24, 2012, 70–86 p.).

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 str. 1 d. 1 p., 8 str. 1 d. 1 p., siūlau svarstyti Kauno miesto savivaldybės tarybos 2026 m. gegužės 19 d. sprendimo Nr. T-317 „Dėl mažos taršos zonos „Senamiesčio sumažintos taršos zona“ nustatymo ir Vietinės rinkliavos už leidimo įvažiuoti mechaninėmis transporto priemonėmis į mažos taršos zoną „Senamiesčio sumažintos taršos zona“ išdavimą nuostatų patvirtinimo“ ir juo patvirtintų Vietinės rinkliavos už leidimo įvažiuoti mechaninėmis transporto priemonėmis į mažos taršos zoną „Senamiesčio sumažintos taršos zona“ išdavimą nuostatų pakeitimo klausimą.

Vyriausybės atstovo teikimą Kauno miesto savivaldybės taryba turi apsvarstyti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Informuoju, jog Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 str. 1 d. 4 p., gali nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą, jeigu bus gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto motyvuotas prašymas šį terminą pratęsti.

Atkreipiu mero dėmesį į tai, kad vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su informacija apie teikimą supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovas Kauno ir Marijampolės apskrityse

Andrius Cechanavičius